

N:o 32.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående upplåtelse till Jemtlands fältjägerregementes mötesplats af mark tillhörig f. d. militiebostället Kungsgården n:o 1 i Jemtlands län; gifven Stockholms slott den 26 januari 1894.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

att af f. d. corpschefsbostället 2¹/₂ mantal n:o 1 Kungsgården de områden, som betecknas med röd färg å en vid protokollet fogad karta, må för tiden från och med den 14 mars 1895 få upplåtas till Jemtlands fältjägerregemente för att med dess mötesplats å Frösön sammanläggas.

De till ärendet hörande handlingar skola vederbörande utskott tillhandahållas, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Axel Rappe.

*Utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen uti statsrådet å Stockholms slott den 26
januari 1894.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **BOSTRÖM**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve **LEWENHAUPT**,
Statsråden: friherre von **ESSEN**,
friherre **ÅKERHJELM**,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
GILLJAM,
friherre **RAPPE**,
CHRISTERSON.

Efter gemensam beredning med statsrådet och chefen för finansdepartementet föredrog departementschefen arméförvaltningens å intendentsdepartementet underdåniga yttrande den 11 sistlidne augusti angående upplåtelse till Jemtlands fältjägarregementes mötesplats af mark från f. d. militiebostället Kungsgården n:o 1 i Jemtlands län.

Departementschefen yttrade dervid:

»På förslag af arméförvaltningen, som framhöll önskvärdheten deraf att åt vaktmästaren vid dåvarande Jemtlands fältjägarecorps' förråd å Frösö lägerplats bereddes bostad å lägerplatsen, täcktes Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 27 januari 1888 medgifva, att för

berörda ändamål finge för kronans räkning förvärfvas dels eganderätten till byggnaderna å det s. k. Svenstorpet under f. d. corpschefs-bostället $2\frac{1}{2}$ mantal Kungsgården n:o 1 i Frösö socken af Jemtlands län, dels ock brukningsrätten af den till torpet hörande jord under återstående arrendetid eller intill den 14 mars 1895; och fann Eders Kongl. Maj:t i sammanhang dermed godt att genom berörda nådiga bref anbefalla arméförvaltningen att närmare mot slutet af arrendetiden men dock så tidigt, att, innan förnyad utarrendering af Kungsgården egde rum, Riksdagens yttrande i frågan kunde hinna inhemtas, till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdåning framställning om torplägenhetens fullständiga skiljande från Kungsgården och sammanläggning med mötesplatsen.

Enligt hvad arméförvaltningen i sin förevarande skrifvelse anmäler, har förvaltningen med anledning deraf uppdragit åt chefen för corpsen att afgifva förslag såväl rörande ifrågavarande torplägenhets sammanläggande med mötesfältet som ock om den ytterligare utvidgning af mötesplatsen på Kungsgårdens område, som ansåges böra komma till stånd; och har, på sätt arméförvaltningen ytterligare tillkännagifver, chefen för corpsen, till åttlydnad deraf, meddelat, att den för mötesplatsens utvidgning lämpligaste terrängen tillhör f. d. regementspastorsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Vesterhus n:o 3, f. d. kronofogdebostället $\frac{1}{2}$ mantal Vesterhus n:o 2 och f. d. regementsfältskärsbostället $\frac{5}{12}$ mantal Vesterhus n:o 1, att emellertid, under det att nu gällande arrendekontrakt om Vesterhus n:o 1 utgår vid midfastan år 1895, arrendekontrakten om de två förstnämnda boställena ega giltighet intill midfastan 1900, och att, då sålunda en längre tid komme att förflyta, innan någon utvidgning af exercisfältet åt denna sida kan ega rum, men för truppernas öfning ovilkorligen erfordras större utrymme än det, hvaröfver regementet för närvarande förfogar, det synes chefen lämpligast att med mötesplatsen förenas de delar af f. d. corpschefs-bostället, som å ett handlingarna bilagdt karteutkast betecknas med röd färg och hvilka, då arrendekontraktet om nämnda boställe löper till ända den 14 mars 1895, redan sagda dag varda för ändamålet disponibla.

Beträffande detta sålunda af chefen framställda förslag till frågans lösning hafva yttranden afgifvits utaf vederbörande jägmästare och öfverjägmästare samt Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Jemtlands län och domänstyrelsen; och framgår af dessa vid arméförvaltningens underdåniga skrifvelse fogade yttranden, bland annat:

att ifrågavarande egendom består af två skilda delar, *den ena om-*

fattaude den å Frösön belägna hufvudgården med derunder brukade inegor äfvensom åtskilliga i sammanhang dermed belägna torp samt hemskogen, fördelad i tre skogsskiften, af hvilka det största utgöres af halfön Bynäset, och *den andra delen* bestående af den på 14 kilometers afstånd från hufvudgården i Ås socken belägna fyllnadsjorden Kånkbacken;

att den till användning för mötesfältets utvidgning föreslagna mark omfattar hufvudgården med tillydande inegor och derintill liggande torp, en mindre del af Bynässkiftet samt de öfriga tvenne hemskogsskiftena;

att Bynässkiftet, innehållande en areal af omkring 227 hektar, beräknats lemna en till 1,040 kronor uppskattad årlig virkesafkastning, hvaremot de öfriga hemskogsskiftena utgöras endast af beteshagar och prydnadspark med ringa skogsafkastning;

att emellertid hemskogens hela virkesafkastning hittills varit anslagen till vedbrand och till underhåll af byggnaderna vid hufvudgården och att kronan dessutom sedan 1874 fått för underhåll af det vid egendomen befintliga karaktershus vidkännas en kostnad af sammanlagdt 1,540 kronor 92 öre eller i medeltal för 20 år 77 kronor om året;

att arrendet för egendomen utgör 189 kubikfot korn, motsvarande omkring 370 kronor, och kontant 550 kronor eller således tillhopa 920 kronor;

att jägmästaren med afseende derå, att, enligt hvad ofvan omförmålt, en ej obetydlig inkomst af skogen skulle erhållas, om densamma ej anlidades för boställets behof, på det lifligaste tillstyrkt bifall till den gjorda framställningen och i sammanhang dermed hemställt, att Bynässkiftet måtte ställas under skogsstatens omedelbara förvaltning, men Kånkbacken deremot försäljas;

att jemväl öfverjägmästaren förordat chefsemetets framställning om utvidgning af mötesfältet, dervid han dock hemställt, att, för vinnande af en lämpligare gräns mot lägerplatsen, Bynässkiftet, som öfverjägmästaren lika med jägmästaren ansett böra såsom kronopark förvaltas, icke måtte till någon del ingå i upplåtelsen, utan denna innefatta endast den del af hufvudgården, som låge öster om en å kartan med blyerts uppdragen linie, tvärs öfver näset mellan berörda skifte och Frösön i öfrigt; och har öfverjägmästaren, då fyllnadsjorden Kånkbacken med en areal af 41,53 har vore belägen i närheten af förut till kronopark afsatta utskogen till förra militiebostället Undrom n:o 4 samt på ett afstånd af endast 0,5 mil från Östersund och antagligen i en fram-

tid mark skulle kunna för utvidgning af lägenheten tilläggas, föreslagit, att äfven Kånkbacken måtte till kronopark afsättas;

att Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande funnit intet tvifvel kunna råda derom, att icke en utvidgning af mötesplatsen vore alldeles nödvändig;

att samma myndighet ytterligare påpekat, att arrendet för egendomen efter afdrag af den beräknade årliga kostnaden för karaktershusets underhåll utgjorde allenast omkring 843 kronor om året och således med ungefär 200 kronor understege den afkastning, som beräknades kunna erhållas ensamt af skogen å Bynässkiftet, om detta skildes från den öfriga egendomen och ej behöfde tagas i anspråk för husbehovsvirke till egendomens arrendator och torpare, och att dertill vidare komme, att jemväl för fyllnadsjorden, hvilken nu ej gäfve någon behållning, alldenstund derstädes bosatta torpare vore berättigade att från lägenheten förses med husbehovsvirke, skulle, derest skogen ej för nämnda ändamål anlätades, utan såsom kronopark förvaltades, kunna påräknas så pass stor inkomst, att sammanlagda skogsinkomsten från Bynäset och Kånkbacken kunde skattas till mellan 1,100 och 1,200 kronor årligen, ett nettobelopp, som enligt Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes åsigt ej genom en förnyad utarrendering af egendomen kunde erhållas;

att Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande på dessa skäl och på grund af hvad i öfrigt af jägmästaren och öfverjägmästaren anförts tillstyrkt, att den omkring 500 tunnland omfattande del af Kungsgården, som ej utgjordes af skogsskiftet Bynäset och fyllnadsjorden Kånkbacken, måtte, med den gränsskilnad mellan Bynäset och återstoden af hufvudgården, som af öfverjägmästaren föreslagits, upplåtas till disposition af arméförvaltningen för ofvan omförmälda ändamål; samt

att domänstyrelsen, under förutsättning att den af corpschefen föreslagna utvidgning af mötesfältet vore af behofvet påkallad, icke har något att erinra deremot, att härtill användes den i sådant afseende å ofvan omförmälda karteutkast upptagna mark, deri, så vidt af de hos styrelsen befintliga handlingar kunde inhemtas, inginge inegor till en areal af omkring 103 hektar, torpjorden häri inräknad, men att emellertid styrelsen i likhet med öfverjägmästaren och Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande tillstyrker att, *om sådant utan olägenhet kan ske*, det område, som komme att till regementet upplåtas, måtte få i vester begränsas på sätt af dessa myndigheter föreslagits.

Arméförvaltningen, som jemväl för sin del tillstyrker, att nådig proposition i antydda syftet till Riksdagen aflåtes, förklarar sig emel-

lertid, hvad angår gränsen emellan det blifvande området för lägerplatsen och det s. k. Bynässkiftet, instämma med corpschefen, då det efter arméförvaltningens uppfattning måste vara synnerligen önskligt, att äfven den mark, som utgör skjutbanans förlängning till sjöstranden, upplåtes till mötesplatsen.

Den framställning, som sålunda af chefen för numera Jemtlands fältjägerregemente gjorts och som i hufvudsak tillstyrkts af samtliga de i ärendet hörda myndigheter, anser jemväl jag mig böra understödja. Att ifrågavarande mötesplats är för liten har flera gånger framhållits, och uppenbart är, att, om detta varit fallet före år 1892, då det till Jemtland förlagda infanteritruppförbandet utgjorde allenast en corps, behovet af utvidgning ännu mera skall göra sig gällande, sedan, på grund af den sagda år antagna förbättrade härordningen, omförmälda truppförband organiserats som regemente, hvilket lika väl som öfriga infanteriregementen vid armén skall under de för stammen och andra beväringssklassen gemensamma mötena indelas på tre bataljoner. I stället för ett truppförband af detta slag, som under hittills varande förhållanden i regeln vapenöfvats å lägerplatsen, komma alltså för framtiden tre sådana att derstädes förläggas, och lätt inses, att under dylika omständigheter ifrågavarande mötesplats, som hittills räknats till de mindre vid armén, skall i sitt närvarande skick visa sig alldeles otillräcklig. Då dertill kommer, att den föreslagna utvidgningen kan ordnas så, att statsverket, långt ifrån att någon ökad kostnad derigenom ådrages detsamma, till och med skulle genom den stegrade inkomsten från boställets skogar hafva att såsom följd deraf motse någon om än obetydlig årlig vinst, synas alla skäl tala för bifall till framställningen.

Hvad beträffar frågan om gränsen emellan det s. k. Bynässkiftet och mötesfältet, måste jag ställa mig på regementschefens och arméförvaltningens sida. Skulle nämnda gräns dragas så, som af de civila myndigheterna föreslagits, blefve afståndet från den genom mötesfältet gående väg och fältets gränslinie endast omkring 1,500 meter, och lättligen inses, att, då regementets skjutbana måste förläggas på denna del af mötesfältet, nämnda afstånd med nutidens långskjutande gevär ingalunda kan vara tillfyllestgörande.

Jemte det jag anhåller, att kopia af den i ärendet föredragna karta må få fogas till dagens protokoll, hemställer jag alltså, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att medgifva,

att af f. d. corpschefsbostället 2 $\frac{1}{2}$ mantal n:o 1 Kungsgården de områden, som betecknas med röd färg å nämnda karta, må för tiden från och med den 14 mars 1895 få upplåtas till Jemtlands fältjägare-regemente för att med dess mötesplats å Frösön sammanläggas.»

Till hvad departementschefen sålunda hemställt behagade Hans Maj:t Konungen, uppå tillstyrkan af statsrådets öfrige ledamöter, lemna nådigt bifall; och skulle proposition i ämnet, sådan den finnes detta protokoll bilagd, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
Erik Bredberg.

Kartutkast
öfver
FRÖSÖ LÄGERPLATS
med
angränsande Krono-Boställen

Rö d ö S u n d

